
PŘÍPRAVA SVĚTOVÉ KONFERENCE WPA, PRAHA, 20. – 25. 9. 2008

Návštěva předsednictva WPA v Praze

Předsednictvo WPA opět ve dnech 7. - 10. června 2007 navštívilo Prahu a 8. června se sešlo s českou částí organizačního (J. Raboch, E. Češková, J. Rektor, M. Anders) a vědeckého výboru (J. Libiger, C. Höschl) kongresu, aby se dále upřesnily některé detaily přípravy. Zásadní bylo jednání týkající se rozdělení příjmů a zisků konference mezi WPA, PS a Garant. Ve smlouvě je toto detailně upraveno, avšak nový problém vytváří čerstvě nasmlouvaní dlouhodobí sponzoři WPA, kteří budou na konferenci přispívat prostřednictvím WPA. Jedná se o delikátní záležitost, která bude dále řešena při návštěvách prezidenta J. Mezziche a sekretáře pro finance S. Tyana na 13. česko-slovenském sjezdu v září v Brně a Světové konferenci sociální psychiatrie v říjnu v Praze. Pozitivní zprávou z tohoto jednání ale je, že o Světový kongres v Praze je mezi farmaceutickými firmami a dalšími sponzory velký zájem. Organizační výbor byl pochválen za přípravu propagačního DVD i prvního oznámení a byla diskutována strategie další propagace konference. Je upřesňován vědecký program. Je příznivou zprávou, že kromě pozvaných řečníků je velký zájem o uspořádání symposií nejen mezi sekce WPA, ale také jednotlivými národními

i dalšími mezinárodními psychiatrickými organizacemi. Předběžný zájem již projevily Americká psychiatrická společnost, britská Royal College of Psychiatry, Deutsche Gesellschaft für Psychiatrie, Psychotherapie und Nervenheilkunde, AEP, jihoa-merická psychiatrická společnost APAL a mnoho dalších. Zajištěna již je účast prezidenta Světové společnosti pro biologickou psychiatrii S. Kaspera. Počítáme pochopitelně také s prezentací stře- doevropských asociací. Bylo dohodnuto, že abstrakta konference vyjdou jako příloha našeho časopisu Česká a slovenská psychiatrie a vybraná originální sdělení zde budou publikována ve speciálním čísle v angličtině in extenso. To jistě přispěje k vyšší citovanosti našeho periodika v zahraničí. Doufejme jen, že tentokrát budeme aktivní nejen po stránce organizační a společenské, ale také vědecké. Zvláště pro mladší kolegy a kolegyně se jedná o velkou příležitost, kterou by např. v rámci programu WPA pro aktivní účastníky do 40 let neměli propást.

*Prof. MUDr. Jiří Raboch, DrSc.
Předseda Organizačního výboru WPA Praha 2008*

Obr. 1. Společná večeře v restauraci Mlýnec na Novotného lávce. Zleva E. Češková, A. Engstrom, sekretářka sekretariátu WPA, B. Vinšová, ředitelka sekretariátu PS, S. Tyano, sekretář pro finance, H. Herrman, sekretář pro publikace, J. Marsh, ředitelka nakladatelství Wiley, J. Mezzich, prezident, J. Cox, generální sekretář, P. Ruiz, sekretář pro konference, M. Jorge, sekretář pro sekce, M. Maj, budoucí prezident, J. Raboch, předseda organizačního výboru (A. Tasman, sekretář pro vzdělávání, se musel omluvit pro neodkladné pracovní povinnosti na jeho klinice).

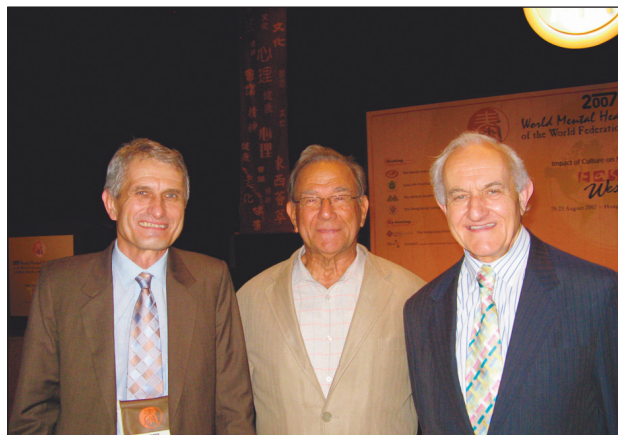

Světová konference duševního zdraví, World Federation of Mental Health (WFMH) (ČLR, Hongkong, 19. - 23. srpna 2007)

V rámci příprav pražské Světové psychiatrické konference jsem byl pozván k aktivní účasti na konferenci WFMH, která se konala pod názvem „Vliv kultury na duševní zdraví: Východ potkává Západ“, na Polytechnické univerzitě v Hongkongu. Téma konference zaznělo v celé řadě přednášek. Velmi zajímavé bylo vyslechnout pro nás nepříliš příznivé, ale rozhodně pozornosti hodné úvahy prof. Wen Shing Tsenga z Havajské univerzity (Hawaii, USA), ve kterých se zabýval kulturními a koncepčními rozdíly v pojetí duševního zdraví v různých částech světa a v různých náboženských směrech. Porovnal údaje ze Starého a Nového zákona, Koránu, buddhistického a konfuciánského učení a daoistické filozofie (Lao-tse, asi 500 let p.n.l.) v oblastech postoj k životu, uvědomování si sebe sama, interpersonální vztahy, zakázané chování, zvládnutí primární touhy, adaptační schopnosti a pojetí vyzrálé osobnosti. Konstatoval velké rozdíly mezi převládajícími trendy Východu a Západu. Některé postoje se sice shodují (např. pojetí zakázaného chování), avšak východní sféra vidí lidskou bytost jako křehkou a její život nepředvídatelný. Být ve shodě s přírodou se považuje za základní. Naopak na Západě vidí autor hlavně touhu po moci, pozemském štěstí a sebeuspokojení. Východní společnost je spíše kolektivně orientovaná a zdůrazňuje zdravou vzájemnou benevolenci a harmonii. Individuálně orientovaný Západ hledá především autonomii a nezávislost. Za adaptační schopnosti jsou na Východě považovány především vhléd, sebepochopení a vyrovnání se s během světa přirozeným způsobem. Naší společnosti je předhazováno, že se snažíme především využít veškerý osobní potenciál k tomu, abychom změnili problémy a „dobyli přírodu“ (conquering the nature). Autor považuje za nejvýznamnější léčebné postupy, které byly vyvinuty na Západě, psychoanalýzu a kognitivně-behaviorální terapii. Typické pro Východ jsou podle něj Moritaova terapie a Daoistická kognitivní terapie. V závěru však prof. Tseng připustil, že v obou společnostech je sice možno najít extrémistické přístupy, ale stejně tak velké variace v názorech a chování, které oba póly dosti sbližují. Výše uvedené rozdíly je však nutné respektovat při léčení pacientů s duševními poruchami, kteří pocházejí z různých částí světa.

Vyhraněnější názory prezentoval prof. Wei-dong Wang z Pekingu, který konstatoval, že čínská konfuciánská kultura bude v 21. století významně ovlivňovat celý svět a vést společnost k harmonii, i když do současné doby byla západní kultura významnější.

Obr. 1. Snímek ze slavnostního zakončení konference, která hostila několik set účastníků(!), s prof. G. Christodoulou (organizátor následující světové konference WFMH 2009 s Aténách) a s novým prezidentem WFMH prof. J. Copplandem.

V sympoziu „Sebevraždy, násilí a trauma“, ve kterém jsme prezentovali data z projektu EUNOMIA, týkající se použití omezovacích prostředků u 2587 nedobrovolně přijatých psychiatrických pacientů ve 13 výzkumných centrech, zaujala Patsi Pui-Sze Wong z Čínské univerzity v Hongkongu. Ve svém kazuistickém sdělení se zabývala lingvistickými charakteristikami projevů mladistvých, kteří spáchali sebevraždu. Pomocí speciálních programů analyzovala jejich verbální produkci, např. ze zachovalých deníků. Konstatovala, že v presuicidálním období dochází paradoxně ke snížení používání slov s negativními emocemi, častějšímu užívání slov s optimistickými postoji a k poklesu slov se socializujícím obsahem. Poukázala na fatální kombo – desocializace a afektivně kladnější postoj, se kterými se v presuicidálním období setkáváme i v naší klinické praxi (všem doporučuji prohlédnout si obrazy Vincenta van Gogha z jeho posledního období v muzeu v Amsterdamu).

Konference byla tradičně „asijsky“ velmi dobře zorganizována. Přesto, že nebyla v centru zájmu farmaceutického průmyslu, bylo univerzitní zázemí velmi dobře technicky vybaveno. Co vždy v této části světa fascinuje, je dochvilnost všech účastníků, jejich disciplinovanost během celého programu, dodržování časových dispozic a masová účast dobrovolníků z řad studentů, kteří pomáhají při organizaci. Zaujalo též pravidelné cvičení Tai-či, kterého se v ranních hodinách zúčastňovala celá řada kongresových hostů.

Měl jsem možnost se setkat s vedením WFMH, jehož členové jsou dobře informováni o přípravách naší Světové konference WPA v září příštího roku v Praze. Jak bývalá prezidentka Shona Sturgeon z JAR, tak nový prezident John Copeland z Velké Británie se těší do Prahy na své plenární přednášky. V jednání je i zařazení speciálního sympozia WFMH do vědeckého programu konference. O pražské propagační materiály, zdůrazňující kulturní rozmanitost a bohatost Prahy a celé ČR, byl

mezi asi 1000 účastníky velký zájem. Též večere s bývalou prezidentkou WPA prof. Felice Lieh Mak z Hongkongu a dr. Jose Bertolottem z vedení divize duševního zdraví WHO byla velmi podnětná. Oba považují pražskou konferenci za jednu z nejvýznamnějších v roce 2008 a osobně se jí plánují zúčastnit.

*Prof. MUDr. Jiří Raboch, DrSc.
Předseda organizačního výboru WPA Praha 2008*

REFERÁTY Z PÍSEMNICTVÍ

Lambrea E., Vecellio M., Wieser H. G. et al.: Neurotoxische Enzephalopathie unter Neuroleptika und Lithium
(Neurotoxická encefalopatie způsobená neuroleptiky a lithiem)
Nervenarzt, 76, 2005, č. 6, s. 756-759.

Léčba psychiatrických pacientů často vede k překrývání podávaných neuroleptik. Švýcarští autoři z Univerzity nemocnice v Curychu referují o 60leté ženě trpící schizofektivní poruchou, která dostávala přechodně až 3 neuroleptika společně s lithiem. Postupně byla nasazována a vysazována tato neuroleptika, resp. atypická antipsychotika: olanzapin (do 5 mg/den), quetiapin (do 200 mg/den), haloperidol (do 10 mg/den), clozapin (do 400 mg/den) a ris-

peridon (do 6 mg/den). U pacientky došlo k rozvoji neurotoxické encefalopatie s příznaky maligního neuroleptického syndromu. Neuroleptika, resp. atypická antipsychotika, byla vysazena. V léčbě zůstalo jen lithium s lorazepamem (do 7,5 mg/den). Není jasné, zda ireverzibilní poškození mozku u pacientky zůstane nezvratným. Autoři závěrem doporučují časté kontroly EEG vyšetření pro včasný záchyt neurotoxicity v rámci interakcí psychofarmak.

Van Ameringen M., Manicini C., Pipe B. et al.: Antiepileptic Drugs in the Treatment of Anxiety Disorders: Role in Therapy
(Antiepileptika v léčbě úzkostných poruch)
Drugs, 64, 2004, č. 19, s. 2199-2220.

Farmakoterapie úzkostných poruch představuje aktivní oblast výzkumu. Ukázalo se, že různé skupiny léků jsou v léčbě úzkostných poruch účinné. Tak např. selektivní inhibitory zpětného vychytávání serotoninu (SSRI) považujeme za léky první volby pro skutečně všechny úzkostné poruchy. Přesto potřebujeme alternativní medikamentózní léčbu, protože mnoho pacientů nedosáhne dokonalé léčebné odpovědi a protrpí si významné nežádoucí účinky léků. Použití antiepileptik u poruch nálady vedlo kliniky a vědce k výzkumu potenciální účinnosti antiepileptik u jiných psychických, konkrétně úzkostných poruch.

Bylo podniknuto mnoho výzkumů v podobě jednotlivých kazuistik, sérií případů a otevřených zkoušek naznačujících možnost použít antiepileptika k léčbě různých úzkostných poruch. Spolehliv-

ější důkaz pro toto použití poskytly placebem kontrolované studie. Nejpersvědčivější důkaz přinesla placebem kontrolovaná studie o účinnosti **pregabalínu** u fobie a generalizované úzkostné poruchy. Méně rozsáhlé studie naznačily potenciální účinnost **gabapentínu** a **lamotrigínu** u posttraumatické stresové poruchy a kyseliny valproové u panické poruchy.

V závěru studie autoři potvrzují, že antiepileptika mohou mít své místo v léčbě úzkostných poruch. Nicméně je oprávněný další výzkum ke zjištění, zda by se tato léčba užívala jako monoterapie nebo jako přídatná léčba u jedinců, kteří na konvenční léčbu reagují částečně nebo vůbec ne.

*Autor referátů
MUDr. Jaroslav Veselý*